

Täysistunto

Torstai 21.4.2022 klo 16.02—18.12

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asuntosäästöpalkkiolain, oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain ja omistusasuntolainojen valtiontakauksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 45/2022 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ympäristövaliokuntaan.

Tässäkin lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Kari, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.39 Ympäristö- ja ilmastoministeri Emma Kari (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunnalle nyt annetulla hallituksen esityksellä asuntosäästöpalkkiojärjestelmän kehittämisestä pyritään parantamaan erilaisissa elämäntilanteissa olevien ihmisten mahdollisuuksia omistusasumiseen. Esityksessä ehdotetaan asuntosäästöpalkkiolain muuttamista niin, että säästösopimuksen teon yläikärajaa nostettaisiin nykyisestä 39 vuodesta 44 vuoteen. Säästösopimuksen teon yläikärajan nostamisen arvioidaan lisäävän aspsäästäjien määrää, kun säästämisen voisi aloittaa myös 39 ikävuoden jälkeen. Lisäksi myös avopuoliso voitaisiin jatkossa rinnastaa tietyin edellytyksin aviopuolisoon silloin, kun toinen puoliso on jo täyttänyt 45 vuotta.

Oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annettuun lakiin ehdotetaan muutosta, jonka jälkeen kahden asp-lainan käyttäminen yhteisen asunnon hankintaan nostaisi myös lainan enimmäismäärää. Kun molemmat asunnonhankkijat käyttäisivät kauppaan omat asp-lainansa, voitaisiin heille antaa 50 prosenttia enemmän korkotukilainaa yksin asuntonsa hankkivaan verrattuna. Korkeampi lainan enimmäismäärä kahdelle henkilölle helpottaa asunnonhankkijoiden elämäntilanteeseen paremmin soveltuvan kodin ostamista ja alentaa kahden hengen talouksien lainakustannuksia ja asuntolainaan liittyviä riskejä.

Omistusasuntolainojen valtiontakauksesta annetun lain mukainen valtion takausvastuun enimmäismäärä ehdotetaan puolestaan nostettavaksi 50 000 eurosta 60 000 euroon. Esitykseen sisältyy myös Valtiokonttorin, kuntien ja pankkien tehtäviin ja toimenkuviiin liittyviä muutoksia. Pankkien ja Valtiokonttorin välistä tiedonsiirtoa tehostettaisiin säätämällä sähköinen tiedonsiirtotapa pankeille pakolliseksi. Valtiokonttorille tulisi mahdollisuus asettaa pankille uhkasakko, jos pankit eivät tiedonsiirrossaan toimisi asianmukaisesti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 42/2022 vp

ti. Asp-lainsäädännön noudattamisen valvonta keskitettäisiin kokonaisuudessaan Valtiokonttorille, eli kunnat vapautettaisiin nykyisestä valvontavelvollisuudesta.

Arvoisa puhemies! Hyvä asuminen on keskeinen osa hyvinvointia, ja monelle se tarkoittaa oman kodin ostamista. Siksi on tärkeää, että asp-järjestelmän toimivuuteen panostetaan, jotta omistusasuminen säilyisi mahdollisimman monen ihmisen ulottuvissa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Taimela.

17.42 **Katja Taimela sd:** Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille tämän lain esittelystä. Ajattelen näin, että nyt on käsittelyssä sellainen hallituksen lakiesitys, jota on oikein helppo kannattaa, ja toisaalta olisi myös toivonut, että tässäkin salissa olisi ollut tällä hetkellä vähän enemmän puheenvuorojen käyttäjiä tästä aiheesta.

Asuntosäästöpalkkiojärjestelmän, tuttavallisemmin sanottuna ”aspin”, ehtoja parannetaan niillä monilla keinoin, joita myös ministeri Emma Kari tässä kävi lävitse. Yläikärajoja nostetaan, lainojen enimmäismäärää korotetaan ja myös yhteisen asunnon hankintaa helpotetaan. Näillä lainmuutoksilla pyritään myös edistämään erilaisten asumismuotojen valintaan liittyvää yhdenvertaisuutta, jonka on myös äärettömän tärkeää lain hengessä olla mukana.

Asp-järjestelmän tarkoitus on erityisesti helpottaa nuorten ensimmäisen omistusasunnon hankintaa ja edistää asuntosäästämistä. Jos nuori päättää haluta omistusasumisen muodon itselleen, koen, että on tärkeää se mahdollistaa myös kaikin mahdollisin keinoin, mitä lakiteitse pystymme tekemään, ja tämän esityksen toivotaan myös lisäävän asp-tilin avaamisen houkuttelevuutta. Asp-tilien kokonaismäärä oli vuoden 2020 lopussa yli 164 000 kappaletta, ja jatkossa on siis helppo verrata, onnistuttiinko lakiuudistuksella myös tätä houkuttelevuutta lisäämään.

Arvoisa puhemies! Tämän lain on tarkoitus tulla mahdollisimman nopeasti voimaan, ja uskallan ajatella, kun tässä on myös ympäristövaliokunnan puheenjohtaja Sipilä salissa, että luulen, että me saamme tämän sieltä valiokuntatyöstä myös aika nopeasti eteenpäin, laki tuntuu sen oloiselta.

Kiitos ministerille tästä, ja kiitos hallitukselle hyvästä esityksestä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos, kiitos. — Ja ympäristövaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Sipilä, olkaa hyvä.

17.43 **Juha Sipilä kesk:** Arvoisa puhemies! Kiitoksia ministerille esittelystä ja kiitoksia tämän lainmuutoksen tuomisesta tänne eduskuntaan. Helppo yhtyä kaikkeen tuohon, mitä edustaja Taimela edellä kuvasi. Asuntojen hinnat ovat nousseet ja asuntomarkkina muuttuu jatkuvasti, joten myöskin asp-järjestelmän täytyy muuttua, ja nämä järjestelmään tehtävät muutokset ovat todella tervetulleita. Tämä yläikärajan nostaminen, helpotukset avo-puolisoiden yhteishankintaan ja tämä ylärajan nostaminen ovat esimerkkejä siitä, että tämä laki elää ajassa. Otamme tämän mielellämme valiokuntaan käsittelyyn, ja uskon, että saamme näin positiivisen asian vietyä nopeasti valiokunnassa läpi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Viitanen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 42/2022 vp

17.44 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! En malttanut olla käyttämättä puheen-vuoroa tässä, koska asia on minulle jokseenkin tuttu myös omasta poliittisesta historiasta-ni. Nimittäin yksi vaihe asp-lainan parannuksista minulla oli ilo ja kunnia toteuttaa vastaa-valla paikalla kuin ministeri Emma Kari on nyt, ja silloinkin muistaakseni tämä koski ikä-rajaa, eli silloin taisi tulla tuo 40 vuotta.

Minusta on hyvä, että tätä pystytään vaihe vaiheelta parantamaan ja kannustamaan ih-misiä ensimmäisen kodin ja kodin hankintaan ja mielestäni tärkeää kaikkienensa on se, että täällä meillä Suomessa on mahdollisuus hommata joko vuokra-asunto tai omistusasunto sen mukaan, mikä on tarve, eli asumista ihmisen tarpeen mukaan. Tähän liittyen tietenkin meillä on tämän hallituksen ohjelmassa aika hyviäkin asuntopoliittisia linjauksia — jotka muuten juontavat juurensa muun muassa tarkastusvaliokunnan viime kauden mietintöön, jonka eduskunta yksimielisesti hyväksyi — ja niitä nyt toimeenpannaan. Siellä puhutaan näistä eri tarpeista: esimerkiksi ikääntyville lisää yhteisöllistä asumista, ja tässä tapaukses-sa nuorten omistusasumista tuetaan ja muuta. Siis kannustan ministeriä jatkossakin näin hyviin lakiesityksiin ja toivon, että pistätte myös muiden osalta töpinäksi, esimerkiksi vuokra-asuntopuolella korkotuen vähän niin kuin nykyaikaistamisen toimivammaksi. Nä-mähän ovat kaikki siellä työlistalla. Ihan hyvä kuulla, että myös valiokunta aikoo tämän nopeasti läpikäydä. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ympäristövaliokuntaan.